

„Rośliny uszlachetnia się przez uprawę, ludzi – przez wychowanie.”

Jean-Jacques Rousseau

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY**

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 8
W SANOKU**

w roku szkolnym 2020/2021

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

Wstęp

Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanych w poprzednich latach,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych,
- uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów, rodziców.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły,
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

I. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców

II. Sylwetka absolwenta

Celem Szkoły Podstawowej nr 8 w Sanoku jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

1. Jest odpowiedzialny za siebie i innych.
2. Potrafi współdziałać z innymi.
3. Panuje nad swoimi emocjami.
4. Potrafi samodzielnie podejmować decyzje.
5. Potrafi nawiązać kontakt z drugim człowiekiem.
6. Kieruje się w postępowaniu zasadami moralnymi.

7. W twórczy sposób rozwija swoje zdolności i zainteresowania.
8. Umiejętnie korzysta z dorobku kultury.
9. Akceptuje siebie i innych, potrafi rozwiązywać konflikty.
10. Dąży do obcowania z przyrodą, dostrzega piękno wokół siebie.
11. Dbą o zdrowie i sprawność fizyczną.

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- a. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- b. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- c. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- d. duchowej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,

- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,

- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,

- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

Strategie wychowawczo –profilaktyczne

Cele i zadania programu realizowane będą w oparciu o następujące strategie wychowawczo- profilaktyczne:

- 1) **strategie informacyjne** – dostarczanie informacji na temat celów i treści kształcenia oraz efektów pracy, jasne kryteria oceniania, wskazywanie mocnych i słabych stron ucznia;
- 2) **strategie komunikacyjne** – wyrażanie emocji, inicjowanie dyskusji umożliwiających wyrażanie własnych poglądów, szczerości i otwartości w dyskusji, podejmowanie tematów trudnych, dotyczących jednostki i grupy.
- 3) **strategie współdziałania** – podejmowanie współpracy z uczniem i jego rodzicami, wspólne rozwiązywanie problemów i konfliktów, inspirowanie współpracy między uczniami;
- 4) **strategie modelowania** – bycie wzorem, autorytetem dla ucznia, wskazywanie reguł i norm postępowania na lekcji, w szkole i w otoczeniu innych ludzi;
- 5) **strategie doświadczania** – stwarzanie różnorodnych sytuacji wychowawczych, aktywne i refleksyjne pełnienie ról w klasie i w szkole, dzielenie się efektami własnej pracy z innymi;
- 6) **strategie alternatyw** – stwarzanie warunków do wyboru różnej aktywności przez ucznia oraz różnych strategii umożliwiających mu korzystanie z własnych zasobów i niwelowanie indywidualnych deficytów;
- 7) **strategie interwencyjne** – pomoc w identyfikacji i rozwiązywaniu zaistniałych problemów, udzielania wsparcia w sytuacjach trudnych.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych,

organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,

- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców ,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

5. Zespół wychowawczy:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,

- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny i psycholog:

- diagnozują środowisko wychowawcze,
- zapewniają uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracują z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracują z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych,
- współpracują z instytucjami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły.

Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

7. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,

- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

V. Zadania do realizacji w ramach Programu

1. Działania adresowane do wszystkich uczniów

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne/termin
Zapoznanie z obowiązującymi w szkole regulaminami, w tym z prawami i obowiązkami ucznia.	Omówienie na godzinach do dyspozycji wychowawcy zapisów statutu, regulaminu oceniania, programu wychowawczo-profilaktycznego, szkolnych procedur.	Wychowawcy, wrzesień 2017r.
	Monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.	Wychowawcy, na bieżąco
	Opracowanie i wdrożenie zasad określających wygląd i strój ucznia oraz konsekwencje wynikające z ich nieprzestrzegania.	Zespół wychowawczy, wrzesień – październik 2017r.
Tworzenie bezpiecznego, wolnego od przemocy i uzależnień środowiska wychowawczego Szkoły.	Zapoznanie uczniów z zapisami Statutu szkoły w części dotyczącej opuszczania szkoły podczas zajęć lekcyjnych, zakazu używania środków uzależniających oraz procedurami postępowania w sytuacjach ryzykownych zachowań uczniów.	Wychowawcy, wrzesień, monitorowanie – przez cały rok szkolny
	Realizowanie działań profilaktycznych zmierzających do eliminowania zagrożeń związanych z paleniem papierosów, e-papierosów, zażywaniem środków uzależniających (alkohol, narkotyki, dopalacze).	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Systematyczne monitorowanie boiska, toalet i pomieszczeń Szkoły wskazanych przez uczniów jako niebezpieczne, w ramach dyżurów pełnionych przez nauczycieli oraz monitoringu wizyjnego.	Dyrektor, nauczyciele dyżurujący
	Stwarzanie warunków do przestrzegania przez uczniów zakazu stosowania przemocy w środowisku	Wszyscy pracownicy Szkoły, przez cały rok

	szkolnym i pozaszkolnym.	
Propagowanie szacunku dla tradycji i kultury oraz zdrowego stylu życia, twórczego rozwoju własnego.	Kultywowanie tradycji i obrzędowości narodowej, lokalnej i szkolnej.	Wychowawcy, wg kalendarza świąt
	Omawianie problematyki na godzinach do dyspozycji wychowawcy.	Wychowawcy
	Zachęcanie uczniów do udziału w akcjach charytatywnych i profilaktycznych (Dzień Bez Papierosa, Światowy Dzień Walki z AIDS, wolontariat szkolny).	Wychowawcy, nauczyciele, samorząd uczniowski
	Organizowanie spotkań ze specjalistami z zakresu profilaktyki uzależnień.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Organizowanie szkolnych kampanii, debat, konkursów.	Wychowawcy, nauczyciele, samorząd uczniowski

2. Działania alternatywne adresowane do wszystkich uczniów

Szkoła organizuje różnorodne zajęcia pozalekcyjne dla uczniów, którzy chcą poszerzać swoje wiadomości i umiejętności w zakresie przedmiotu lub z innej dziedziny.

Celem tych zajęć jest:

- 1) rozbudzanie zainteresowań uczniów,
- 2) poszerzanie wiedzy poza zakres przewidziany w programie nauczania,
- 3) udzielanie pomocy uczniom mającym trudności w uczeniu się,
- 4) zagospodarowanie czasu wolnego ucznia,
- 5) kształtowanie postawy aktywności społecznej,
- 6) wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Zajęcia pozalekcyjne.	(-) koła zainteresowań, (-) zajęcia dla uczniów uzdolnionych, (-) zajęcia specjalistyczne o charakterze terapeutycznym.	Nauczyciele opiekunowie, specjaliści
Organizacja imprez masowych.	(-) spotkania z ciekawymi ludźmi, (-) plenery i warsztaty artystyczne, (-) organizacja świąt szkolnych,	Dyrektor, wychowawca, nauczyciele

	państwowych, środowiskowych.	
Organizacja konkursów, zawodów.	udział w zawodach sportowych, konkursach wiedzy	Nauczyciele

3. Działania skierowane do uczniów klas edukacji wczesnoszkolnej

Istotnymi zagadnieniami do realizacji są:

- 1) wdrażanie do życia w szkole i klasie,
- 2) bezpieczeństwo w szkole i poza szkołą,
- 3) przeciwdziałanie przemocy i agresji,
- 4) higiena i zdrowy styl życia.

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Wdrażanie do nabywania umiejętności społecznych właściwego rozwoju emocjonalnego oraz zapewnienie poczucia bezpieczeństwa.	Organizacja zajęć umożliwiających dzieciom poznanie wartości i norm społecznych panujących w rodzinie, społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej.	Wychowawcy
	Organizacja zespołu klasowego.	
	Rozwijanie umiejętności okazywania uczuć pozytywnych i opanowywania negatywnych.	
	Pogadanki i filmy edukacyjne wpływające na rozwijanie nawyków dbania o bezpieczeństwo własne i grupy.	
	Przestrzeganie uczniów przed niebezpieczeństwami związanymi z komunikacją za pomocą nowych technologii.	
	Wdrażanie do przestrzegania zasad ruchu drogowego – spotkanie z przedstawicielami KPP w Sanoku	

	Doskonalenie umiejętności posługiwania się telefonami alarmowymi oraz wiarygodnego przekazywania wiadomości.	
Współdziałanie z rodzicami, różnymi środowiskami, organizacjami i instytucjami na rzecz tworzenia warunków umożliwiających rozwój tożsamości dziecka.	Współpraca z rodzicami.	Wychowawcy, rodzice, uczniowie
	Współpraca z Sanockim Domem Kultury.	
	Udział w zajęciach muzealnych.	
	Współpraca z BWA.	
	Uczestnictwo w wystawach wielkanocnych i bożonarodzeniowych w Domu Górnika.	
Kształtowanie postaw społeczno-moralnych i patriotycznych.	Udział w uroczystościach szkolnych.	Wychowawcy
	Czynne uczestnictwo w obchodach świąt narodowych.	
	Uczestnictwo w konkursach o tematyce regionalnej i ogólnonarodowej.	
Promocja i dbałość o utrzymanie zdrowia i sprawności fizycznej.	Stawianie wymagań dotyczących: higieny osobistej, czystości wokół siebie, kultury korzystania z urządzeń sanitarnych.	Wychowawcy
	Wyrobienie nawyku racjonalnego, higienicznego i estetycznego spożywania posiłków.	Pielęgniarka szkolna
	Doskonalenie umiejętności organizowania czasu wolnego.	Wychowawcy
	Budzenie potrzeby czynnego wypoczynku z rówieśnikami i rodziną.	Wychowawcy
	Organizowanie rozgrywek sportowych i wycieczek rekreacyjnych.	Wychowawcy
	Tworzenie warunków do rozwijania aktywności ruchowej dziecka.	Wychowawcy

	Realizacja projektów we współpracy z Sanepidem,	Nauczyciele
--	---	-------------

4. Działania skierowane do uczniów klas IV-VIII

W klasach IV-VIII planowana jest realizacja następujących zagadnień:

- 1) wdrażanie do życia w klasie, szkole i społeczeństwie,
- 2) bezpieczeństwo i przeciwdziałanie przemocy i agresji,
- 3) efektywne uczenie się –techniki,
- 4) zdrowy styl życia –profilaktyka uzależnień: alkohol, niktyna, narkotyki, telefon komórkowy, komputer,
- 5) wspomaganie ucznia w rozwoju osobowości.

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Kształtowanie postaw właściwego zachowania się w szkole. Wdrażanie do przestrzegania zasad zachowania.	Zapoznanie uczniów z zasadami i kryteriami oceny zachowania	Wychowawcy
	Systematyczne ocenianie zachowania uczniów.	Wychowawcy
Rozwijanie u uczniów postawy szacunku i zaufania do nauczycieli i innych pracowników szkoły.	Kształtowanie właściwych postaw i nawyków kulturalnego zachowania się wobec osób dorosłych.	Wszyscy nauczyciele
	Zachęcanie, aby zwracać się do osób dorosłych o pomoc w sytuacjach trudnych.	Wszyscy nauczyciele
	Uczenie reagowania na zjawiska przemocy, zachęcanie do szukania pomocy u osób dorosłych.	Wszyscy nauczyciele
Kształtowanie postawy kulturalnego i życzliwego zachowania wobec	Podjęmowanie działań mających na celu integrację zespołu klasowego.	Wychowawcy
	Wyrobienie umiejętności pokojowego	Wszyscy

rówieśników.	rozwiązywania konfliktów między uczniami.	nauczyciele
	Promocja właściwych zachowań uczniów.	Wszyscy nauczyciele
	Nauka tolerancji wobec innych.	Wszyscy nauczyciele
	Doskonalenie umiejętności komunikowania się z innymi.	Wszyscy nauczyciele
	Uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych.	Wszyscy nauczyciele
Edukacja uczniów w zakresie przeciwdziałania agresji i przemocy.	Zapoznanie ze Statutem Szkoły, tworzenie klasowych norm zachowania.	Wychowawcy
	Spotkania z pedagogiem, psychologiem szkolnym podczas godzin wychowawczych.	Psycholog, pedagog
	Pogadanki z udziałem przedstawicieli policji na temat odpowiedzialności karnej wśród nieletnich.	Pedagog
	Zajęcia psychoedukacyjne na temat zagrażających zachowań ze strony dorosłych i innych dzieci.	Psycholog, pedagog
Eliminowanie z życia szkolnego wszelkich objawów stosowania przemocy, zachowań agresywnych, niszczenie mienia.	Przestrzeganie WSO w zakresie oceniania zachowania.	Wychowawcy
	Integrowanie zespołu klasowego.	Wychowawcy
	Promowanie pozytywnych wzorców osobowych.	Wychowawcy, nauczyciele
	Stały kontakt z rodzicami uczniów – informowanie o wszelkich przejawach negatywnego zachowania uczniów.	Wychowawcy, nauczyciele
Działania zmierzające do opóźnienia inicjacji alkoholowej i nikotynowej oraz związanej z zażywaniem środków	Realizacja programu profilaktycznego – „Trzeci elementarz, czyli Program siedmiu kroków”.	Wychowawcy
	Pogadanki na godzinach wychowawczych dotyczące	Wychowawcy

psychotropowych.	szkodliwości palenia i spożywania alkoholu zażywania innych środków uzależniających.	
	Dostarczenie rodzicom i nauczycielom niezbędnej wiedzy na temat narkotyków, „dopalaczy”, skutków ich działania oraz sposobów rozpoznawania uzależnienia.	Wychowawcy, pedagog
	Lekcje na temat chorób wywoływanych paleniem papierosów i pićem alkoholu.	Nauczyciele
Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi fizycznemu ucznia.	Organizowanie zajęć i spotkań z pielęgniarką szkolną, poświęconych higienie osobistej.	Pielęgniarka szkolna
	Organizacja zajęć wychowania do życia w rodzinie.	Nauczyciel WDŻ
	Propagowanie aktywności ruchowej (organizacja wycieczek szkolnych).	Wychowawcy, nauczyciele
	Profilaktyka chorób-zgodnie z ofertą.	Pielęgniarka szkolna
Promocja zasad zdrowego odżywiania się.	Organizacja zajęć z wychowawcą na temat zasad zdrowego odżywiania.	Wychowawcy
	Prezentacja zasad zdrowego odżywiania na lekcjach przyrody, biologii.	Nauczyciele
	Udział szkoły w akcjach „Mleko w szkole”.	Wychowawcy
	Organizacja zajęć z wychowawcą na temat negatywnych nawyków żywieniowych oraz problemu anoreksji i bulimii.	Wychowawcy
Kształtowanie umiejętności prawidłowego organizowania czasu wolnego.	Prezentowanie alternatywnych, aktywnych form spędzania wolnego czasu.	Wychowawcy, nauczyciele
	Organizowanie szkolnych imprez sportowych, aktywny udział uczniów w zawodach pozaszkolnych.	Nauczyciele wychowania fizycznego
	Organizowanie różnego typu wycieczek.	Wychowawcy,

		nauczyciele
	Zachęcanie do rozwijania uzdolnień i zainteresowań poprzez uczestnictwo w kółkach i innych zajęciach pozalekcyjnych.	Wychowawcy, nauczyciele
	Organizacja zajęć z wychowawcą prezentujących zainteresowania uczniów, hobby itp.	Wychowawcy
	Organizacja wyjść do kina, teatru, na wystawy.	Wychowawcy
Przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym z korzystania z technologii informacyjnej i multimedialnej oraz mediów społecznościowych	Uświadomienie zagrożeń wynikających z korzystania z Internetu oraz mediów społecznościowych.	Wychowawcy, nauczyciele zajęć komputerowych, pedagog
	Propagowanie korzystania przez młodzież z odpowiednich dla niej czasopism, programów telewizyjnych i audycji radiowych.	Wychowawcy, nauczyciele
	Prowadzenie pogadarek na temat odpowiedzialności za słowa w sieci Internet.	Wszyscy nauczyciele
	Ukazywanie edukacyjnych możliwości wykorzystania komputera i sieci Internet.	Wszyscy nauczyciele
Budowanie u uczniów adekwatnej samooceny.	Kształtowanie zdolności do refleksji i autorefleksji a także obiektywnej oceny siebie i innych.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Uczenie skutecznego radzenia sobie z własnymi emocjami.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Uczenie umiejętności komunikacyjnych.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Uświadomienie działania nacisków społecznych.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Ćwiczenie umiejętności odmawiania w sytuacjach zagrażających.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
	Zachęcanie do pozytywnego myślenia i mówienia o innych.	Wychowawcy, pedagog, psycholog

	Organizowanie dla uczniów imprez, uroczystości o charakterze integracyjnym (ogniska, wycieczki, dyskoteki, kuligi).	Wychowawcy
Wspierania uczniów w zakresie rozwijania zainteresowań i talentów.	Organizacja konkursów, turniejów, wystaw rozwijających zainteresowania i talenty uczniów.	Nauczyciele
	Promocja osiągnięć uczniów.	Nauczyciele
	Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych – zgodnie z zainteresowaniami uczniów.	Nauczyciele
	Umożliwienie uczniom uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych – organizacja wyjść do kina teatru itp.	Dyrektor, nauczyciele
Uświadamianie zagrożeń związanych z podejmowaniem ryzykownych zachowań, promocja zdrowia.	Omawianie zagadnień dotyczących dbałości o zdrowie na wszystkich zajęciach edukacyjnych.	Wychowawcy, nauczyciele, pielęgniarka szkolna
Uświadamianie obowiązku przestrzegania prawa i konsekwencji za jego nieprzestrzeganie.	Spotkanie z pracownikami wydziału ds. nieletnich (policja), kuratorem sądowym, sędzią Sądu Rejonowego, itp.	Pedagog

5. Działania skierowane do nauczycieli

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Monitorowanie potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia ich kompetencji wychowawczych.	Badania ankietowe, rozmowy i konsultacje indywidualne i grupowe (w zespole wychowawczym), itp.	Dyrektor, Zespół Dydaktyczny, Zespół Wychowawczy
Psychoedukacja.	Umożliwienie udziału w formach zewnętrznych szkoleniowych.	Dyrektor
	Organizowanie warsztatów umiejętności wychowawczych w ramach WDN.	Dyrektor, Zespół Dydaktyczny, Zespół Wychowawczy

6. Działania skierowane do rodziców

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Monitorowanie potrzeb i oczekiwań rodziców w zakresie wobec sytuacji wychowawczo-profilaktycznej w szkole.	Rozmowy, indywidualne konsultacje, grupowe badania ankietowe (podczas zebrań z rodzicami), współpraca z radą rodziców.	Wychowawcy, pedagog, psycholog
Zapoznanie rodziców z dokumentami regulującymi pracę szkoły (statut, regulaminy, procedury, program wychowawczo-profilaktyczny).	Omawianie najważniejszych dokumentów czasie zebrań klasowych.	Wychowawcy
	Publikacja dokumentów na stronie internetowej Szkoły.	Opiekun www
Psychoedukacja.	Wykłady i prelekcje w zakresie wychowania i profilaktyki uzależnień z udziałem specjalistów.	Pedagog, psycholog
Umożliwienie rodzicom współdziałania i współdecydowania w sprawach szkoły, w ramach ustawowych kompetencji Rady Rodziców.	Włączanie rodziców do współorganizowania imprez, uroczystości klasowych, ogólnoszkolnych form.	Wychowawcy, Dyrektor, Rada Rodziców
	Organizowanie spotkań o charakterze mediacyjnym: uczeń-nauczyciel-rodzic.	Wychowawcy, pedagog, psycholog

VI. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

- a. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
- b. Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych.
- c. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie.
- d. Poprawa frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. 98% uczniów systematycznie realizuje obowiązek szkolny.
- e. Wdrażanie do samodzielności i odpowiedzialności w nauce w kontekście doświadczeń nauki zdalnej

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO

1. Integracja zespołów klasowych.
2. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm.
3. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. Wszyscy wychowawcy oraz pielęgniarka szkolna prowadzą zajęcia sprzyjające kształtowaniu postaw prozdrowotnych.
3. Uczniowie są świadomi zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Przeprowadzenie cyklu zajęć psychoedukacyjnych na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji.
3. Uczniowie potrafią wskazać swoje mocne i słabe strony.
4. Uczniowie potrafią wskazać konstruktywne sposoby rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
2. Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami. Uczniowie w swoich zachowaniach kierują się normami wynikającymi z przyjętych w szkole wartości.

VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Osobami odpowiedzialnymi za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są wszyscy pracownicy szkoły, ściśle współpracujący z rodzicami uczniów oraz instytucjami działającymi na rzecz szkoły i rodziny.

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty niezbędna jest jego ewaluacja. Dlatego przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są

systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, nauczycieli i rodziców służą doskonaleniu pracy, modyfikacji samego programu oraz wyciąganiu wniosków do dalszej pracy.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- analiza ocen zachowania,
- sprawozdania wychowawców z realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- analiza sytuacji wychowawczej przygotowywana przez pedagoga szkolnego,
- analiza frekwencji uczniów,
- rozmowy z rodzicami, uczniami, wychowawcami, nauczycielami,
- przeprowadzanie ankiet diagnostycznych wśród wszystkich społeczności szkolnych,
- obserwacja postępów w nauce oraz ocena wyników konkursów.